

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

**Offerte 2024
Programma COVID-19**

Datum: 27.10.2023
Versie: 1.0

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Toelichting offertes Programma COVID 2024

Hierbij treft u de offertes 2024 aan van het COVID programma 19. In tegenstelling tot voorgaande jaren worden twee aparte offertes ingediend:

- Onderdeel 1: bestaande uit reguliere werkzaamheden ten behoeve van *Monitoring & Surveillance* in 2024. In de offertes opgenomen met het kenmerk: Opdrachtnr. OND 01.01 t/m OND 01.05;
- Onderdeel 2: bestaande uit de *meerjarige wetenschappelijke studies* (voor de gehele looptijd). In uw offerte aanvraag worden deze *tijdelijke projecten* genoemd. In de offertes opgenomen met het kenmerk: Opdrachtnr. OND 02.01 t/m OND 02.09.

Voor het COVID vaccinatieprogramma wordt voor 2024 ook een separate offerte ingediend.

Indeling offertes

Met ingang van 2024 is de thematische indeling min of meer losgelaten. De offertes bij onderdeel 1 bestaan uit de activiteiten rondom epidemiologie, bestrijding, immuniteit, virologie en omgevingssurveillance. De offertes bij onderdeel 2 zijn gerangschikt naar inhoudelijk onderwerp en zijn geoffreerd voor de gehele resterende looptijd (welke per onderdeel verschilt).

Inhoudelijke aandachtspunten

De activiteiten in de offertes voor 2024 zijn in lijn met het inhoudelijke offerteverzoek van de COVID directie van VWS. Programma 19 is gericht op de bestrijding van COVID-19 door middel van (wetenschappelijk) onderzoek, monitoring, signalering en het rapporteren ten behoeve van beleidsadviezen in het gehele Koninkrijk (inclusief het Caribisch gebied). Het betreft een integraal pakket welke niet (meer) los gezien kan worden van het reguliere C1b programma 15 en programma 17 Pandemische paraatheid.

In 2024 worden activiteiten met betrekking tot COVID-19 verder ingebed in de reguliere infectieziektesurveillance waarbij een deel van de voor COVID-19 opgezette surveillancestructuur behouden of geoptimaliseerd moet worden.

De informatie die beschikbaar komt vanuit surveillance en monitoring en het aanvullende verdiepende onderzoek (onderdeel 2) wordt binnen Nederland gedeeld met ministeries, de Gezondheidsraad en met internationale initiatieven gecoördineerd vanuit bijvoorbeeld ECDC en WHO.

Financiële aandachtspunten

Algemeen

Net zoals in 2023 vindt sturing op het COVID-19 programma plaats op basis van *vaste prijs* en in overeenstemming met de raamafspraken wordt de opdrachtgever twee keer per jaar door middel van de voortgangsrapportage geïnformeerd. Het gaat hierbij om:

- een 5-maandsrapportage op inhoud (inclusief productenkalender);
- een jaarrapportage

In de offertes zijn de kosten voor o.a. communicatie en ICT-gerelateerde kosten opgenomen in het totaal.

Specifiek

Met de verwachte beëindiging in de loop van 2024 van de COVID directies bij VWS zal 2024 ook het laatste jaar zijn dat programma 19 actief is. Alle activiteiten binnen het huidige programma 19

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

zullen vanaf 2025 ingebed zijn in het reguliere programma 15 van het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb) en/of in programma 17 Pandemische Paraatheid. Het CIb zal in het laatste kwartaal van 2023 inventariseren welke reguliere activiteiten uitgebreid zijn naar aanleiding van COVID-19 en nog niet voorzien zijn in de hiervoor genoemde programma's. Hiervan zal een inhoudelijke beschrijving gemaakt worden met raming welke voor het einde van het jaar met u zal worden gedeeld en besproken. Het gaat hier dan met name om activiteiten die nu voorzien zijn in onderdeel 1 monitoring en surveillance van deze offerte.

Bij onderdeel 2 van deze offerte zijn additioneel de meerjarige wetenschappelijke studies opgenomen. Conform uw offerte aanvraag zijn deze per studie voor de gehele resterende looptijd begroot binnen het beschikbare richtbedrag.

In lijn met de Raamafspraken Rijksopdrachtgevers – RIVM 2023 (art. 8.3), die op deze offerte van toepassing zijn, zal het RIVM jaarlijks een herberekening sturen van de kosten voor de resterende looptijd van de opdracht, ten gevolge van de wijziging van de RIVM-uurtarieven en eventuele wijzigingen van overige projectgebonden materiële kosten.

Tot slot

Graag zien wij uw goedkeuring voor de offertes 2024 met betrekking tot programma 19 tegemoet. Wij zien er naar uit om in 2024 regelmatig met u en aansluitend met de nieuwe directie in gesprek te gaan over de voortgang van het programma en de inbedding in de bestaande programma's.

Het RIVM kijkt uit naar een goede samenwerking in 2024.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Totaaloverzicht begrote kosten Programma COVID 2024

Opdrachtnr.	Opdrachttitel	Nummer RIVM	Kosten uren*tarief (€)	M-kosten (€)	Totale kosten (€)
	Monitoring en surveillance				
OND 01.01	Epidemiologie	V/190040/24	5.1.2b		
OND 01.02	Bestrijding	V/190041/24			
OND 01.03	Immunititeit	V/190042/24			
OND 01.04	Virologie en bio-inf.	V/190043/24			
OND 01.05	Omgevingssurveillance	V/190065/24			
	Subtotaal Monitoring en surveillance		4.099.015	3.900.985	8.000.000
OND 02.01	Epidemiologische studies	V/190064/24	5.1.2b		
OND 02.02	Pienter Corona	V/190066/24			
OND 02.03	COVID Vaccinatiestudies	V/190067/24			
OND 02.04	Leefomgeving - Wildlife	V/190068/24			
OND 02.05	Immunologische verouderingsstudie	V/190069/24			
OND 02.06	Referentielab COVID	V/190070/24			
OND 02.07	Co-fin internationale activiteiten	V/190072/24			
OND 02.08	C-ARVE	V/190073/24			
OND 02.09	Corona Gedragsunit RIVM	V/190074/24			
	Programma COVID-19 - Totale kosten 2024		9.387.333	11.559.817	20.947.150

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Totaaloverzicht begrote programma- en apparaatskosten Programma COVID 2024

Opdrachtnr.	Opdrachttitel	Nummer RIVM	Programma-kosten (€)	Apparaats-kosten (€)	Totale kosten (€)
	Monitoring en surveillance				
OND 01.01	Epidemiologie	V/190040/24	5.1.2b		
OND 01.02	Bestrijding	V/190041/24			
OND 01.03	Immunitet	V/190042/24			
OND 01.04	Virologie en bio-inf.	V/190043/24			
OND 01.05	Omgevingssurveillance	V/190065/24			
	Subtotaal Monitoring en surveillance		2.715.995	5.284.005	8.000.000
OND 02.01	Epidemiologische studies	V/190064/24	5.1.2b		
OND 02.02	Pienter Corona	V/190066/24			
OND 02.03	COVID Vaccinatiestudies	V/190067/24			
OND 02.04	Leefomgeving - Wildlife	V/190068/24			
OND 02.05	Immunologische verouderingsstudie	V/190069/24			
OND 02.06	Referentielab COVID	V/190070/24			
OND 02.07	Co-fin internationale activiteiten	V/190072/24			
OND 02.08	C-ARVE	V/190073/24			
OND 02.09	Corona Gedragsunit RIVM	V/190074/24			
	Programma COVID-19 - Totale kosten 2024		8.482.117	12.465.033	20.947.150

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Totaaloverzicht begrote kosten Programma COVID 2025

Opdrachtnr.	Opdrachttitle	Nummer RIVM	Kosten uren*tarief (€)	M-kosten (€)	Totale kosten (€)
OND 02.01	Epidemiologische studies	V/190064/24	5.1.2b		
OND 02.03	COVID Vaccinatiestudies	V/190067/24			
OND 02.04	Leefomgeving - Wildlife	V/190068/24			
OND 02.05	Immunologische verouderingsstudie	V/190069/24			
OND 02.06	Referentielab COVID	V/190070/24			
OND 02.08	C-ARVE	V/190073/24			
OND 02.09	Corona Gedragsunit RIVM	V/190074/24			
	Programma COVID-19 - Totale kosten 2025		3.383.800	5.069.050	8.452.850

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Totaaloverzicht begrote programma- en apparaatskosten Programma COVID 2025

Opdrachtnr.	Opdrachttitel	Nummer RIVM	Programma-kosten (€)	Apparaats-kosten (€)	Totale kosten (€)
OND 02.01	Epidemiologische studies	V/190064/24	5.1.2b		
OND 02.03	COVID Vaccinatiestudies	V/190067/24			
OND 02.04	Leefomgeving - Wildlife	V/190068/24			
OND 02.05	Immunologische verouderingsstudie	V/190069/24			
OND 02.06	Referentielab COVID	V/190070/24			
OND 02.08	C-ARVE	V/190073/24			
OND 02.09	Corona Gedragsunit RIVM	V/190074/24			
	Programma COVID-19 - Totale kosten 2025		3.394.050	5.058.800	8.452.850

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Totaaloverzicht begrote kosten Programma COVID 2026

Opdrachtnr.	Opdrachttitle	Nummer RIVM	Kosten uren*tarief (€)	M-kosten (€)	Totale kosten (€)
OND 02.01	Epidemiologische studies	V/190064/24			
OND 02.06	Referentielab COVID	V/190070/24		5.1.2b	
	Programma COVID-19 - Totale kosten 2026		1.127.800	772.200	1.900.000

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Totaaloverzicht begrote programma- en apparaatskosten Programma COVID 2026

Opdrachtnr.	Opdrachttitlel	Nummer RIVM	Programma- kosten (€)	Apparaats- kosten (€)	Totale kosten (€)
OND 02.01	Epidemiologische studies	V/190064/24		5.1.2b	
OND 02.06	Referentielab COVID	V/190070/24			
	Programma COVID-19 - Totale kosten 2026		772.200	1.127.800	1.900.000

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 01.01
Opdrachttitel	Epidemiologie
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190040/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2024
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Het waarborgen dat epidemiologische informatie en expertise optimaal wordt ingezet om bestrijding en beleid te ondersteunen is een kerntaak van het CIB. Voor Covid-19 is een surveillancestructuur opgezet om de epidemiologische situatie in Nederland zo compleet en snel mogelijk in kaart te brengen.

In 2024 wordt de COVID-19 surveillance verder ingebed in de reguliere (respiratoire) infectieziektesurveillance, waarbij een deel van de voor COVID-19 opgezette surveillancestructuur behouden of geoptimaliseerd moet worden. Als onderdeel van zowel endemische monitoring van COVID-19 en pandemische paraatheid wordt een IC-surveillance van severe acute respiratory illness (SARI) inclusief SARS-CoV-2 voorbereid. Daarnaast is de Nivel-RIVM huisartsensurveillance uitgebreid voor een betere landelijke dekking voor luchtwegvirussen, inclusief een betere regionale dekking voor SARS-CoV-2, en is Infectie radar uitgebreid met het zelftestonderzoek. Deze uitbreidingen zijn onderdeel van programma 17 Pandemische Paraatheid.

Epidemiologisch onderzoek wordt geïnitieerd en uitgevoerd om inzicht te verdiepen in (determinanten van) transmissie en om de effectiviteit van interventies te evalueren. Surveillancegegevens zijn hiervoor een belangrijke directe bron. Ook worden surveillancegegevens gekoppeld aan andere data, zoals bijvoorbeeld epidemiologische gegevens over ziekenhuisopnames met vaccinatiedata en andere (externe) databronnen. Deze versterkte surveillance op basis van koppelingen vereisen ICT-investeringen en organisatorische, epidemiologische, juridische en data-science-capaciteit, o.a. om AVG-compliant te zijn.

De informatie die beschikbaar komt vanuit de surveillance en het verdiepende epidemiologisch onderzoek wordt binnen Nederland gedeeld met ministeries, de Gezondheidsraad en met internationale initiatieven gecoördineerd vanuit o.a. ECDC en WHO.

Producten die onder andere door het RIVM in 2024 worden opgeleverd zijn:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

- continuering van de surveillance ten behoeve van vroegsignalering en monitoring van het verloop van de epidemie;
- continuering van de kiemsurveillance en uitbraakonderzoek ten behoeve van vroeg-signalering (zie ook virologie);
- het afgeronde modelleringswerk evalueren en rapporteren en lopend modelleringswerk voor monitoring en surveillance voortzetten;
- deelname aan commissie covid-19 vaccinatie van de gezondheidsraad;
- waar nodig advisering door OMT-V op basis van het toepassingskader van de gezondheidsraad;
- indien nodig Respons Team- en OMT-adviezen;

Raakvlakken met andere opdrachten

Programma 17 Pandemische Paraatheid

Samenwerking en internationale aspecten

N.v.t.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever-/einddatum
01	Epidemiologie van COVID	16.12.2024

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Epidemiologie van COVID
Oplever-/einddatum	16.12.2024
Nummer RIVM	V/190040/24/AA
Toelichting kosten	IV-kosten (hosting) en publicatiekosten

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	5.1.2b				
Hoog tarief					
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	7.145	0	0	0	7.145

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)	5.1.2b				

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Materiële kosten			5.1.2b		
Totaal kosten	1.327.300	0	0	0	1.327.300

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.327.300	0	0	0	1.327.300
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 01.02
Opdrachttitel	Bestrijding
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190041/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2024
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

De coördinatie van, en het adequaat reageren op incidenten en uitbraken, en de daarvoor benodigde kennisvergaring ten behoeve van landelijk beleid is een van de kerntaken van het Centrum Infectieziektebestrijding (CIb). De uitvoering van deze taken is vastgelegd in een reeds bestaande responsstructuur voor infectieziektecrises (zie ook offerte CIb-01 – Coördinatie infectieziektebestrijding binnen programma 15 en de activiteiten met betrekking tot pandemische paraatheid).

Crisis coördinatie

De Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (kortweg: LCI) heeft de opdracht om de bestrijding van Covid-19 te coördineren alsook de respons vanuit alle eenheden van het CIb (conform het responsplan CIb). Uitkomsten en actiepunten zoals opgesteld in COVID-19 responsteams, OMT's en deskundigenberaden worden door de LCI opgevolgd in de vorm van richtlijnen en handleidingen ter bevordering van de uniformiteit in het veld en in beleidsadviezen voor ministeries, de beantwoording van beleids- en Kamervragen en als input voor Kamerbrieven.

Het LCI brengt overzichten van clusters en regionale verheffingen in beeld en heeft zicht op wat er speelt in de verschillende GGD-regio's.

Verder is het LCI nationaal:

- betrokken bij het opstellen van handreikingen en richtlijnen voor het infectiepreventiebeleid van intra- en extramurale zorg en werkt daarbij samen met verschillende koepelorganisaties en beroepsgroepen. Het LCI levert advies op maat en versterking van het relatiebeheer met het veld;
- verantwoordelijk voor het up-to-date blijven over de laatste wetenschappelijke kennis en inzichten met betrekking tot de bestrijding van en kennis over COVID-19;

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

- betrokken bij en verantwoordelijk voor het opstellen van beleid, bij oplevingen van het virus door bekende- of nieuwe varianten en paraat te staan voor eventuele oplevingen van het virus;
- betrokken bij het opstellen van het beleid in de endemische fase waarin monitoring, surveillance en bestrijdingsstructuren van COVID-19 ingericht worden zoals dat ook voor andere pathogenen wordt gedaan.

Communicatie

Communicatie draagt bij aan het zo goed en snel mogelijk communiceren over de epidemiologische situatie en de bestrijding van COVID-19 in Nederland. Belangrijk hierbij is het onderhoud en beheer van content hierover, zowel offline als online, en het delen en duiden van deze informatie en interactie aangaan via sociale media en woordvoering. Dit wordt kwalitatief, innovatief en beeldend uitgevoerd.

Uitgangspunt is dat de informatie helder, betrouwbaar en goed toegankelijk moet zijn voor alle doelgroepen van het RIVM: professionals, beleidsmakers en het publiek. Voor een goed en blijvend zicht op het virus.

Dit wordt uitgewerkt in toegankelijke middelen en content, gebruik makend van beeld (animaties, video's en infographics) en door informatie doelgroepgericht onder de aandacht te brengen. Het effect en de impact van de boodschap wordt gemonitord met behulp van kwalitatief en kwantitatief communicatieonderzoek.

In 2024 zal belangrijke focus liggen op het onderbrengen van de communicatie over zowel de epidemiologische situatie als de bestrijding van COVID-19 in reguliere structuren.

Om verschillende doelgroepen van het CIb goed te kunnen bereiken wordt samengewerkt met een netwerk van communicatiedeskundigen binnen en buiten Nederland, zoals de afdelingen communicatie van nationale- en internationale partners, kennisinstituten en andere overheidsorganisaties. Resultaten uit de onderzoeken van andere thema's wordt onder de aandacht gebracht en opgedane kennis van de afgelopen jaren geborgd.

Raakvlakken met andere opdrachten

Programma 15 Infectieziektebestrijding, programma 17 Pandemische Paraatheid

Samenwerking en internationale aspecten

N.v.t.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever- /einddatum
01	OND.1 M&S Bestrijding LCI	31.12.2024

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	OND.1 M&S Bestrijding LCI
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190041/24/AA
Toelichting kosten	€ 5.1.2b t.b.v. drukwerk en andere communicatiematerialen COVID € 5.1.2b t.b.v. onderhoud externe websites, webinars en vaccatiegelden

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	7.560	0	0	0	7.560

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.413.750	0	0	0	1.413.750

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.413.750	0	0	0	1.413.750
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 01.03
Opdrachttitel	Immuniteit
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190042/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2024
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Centraal voor dit themadeel staat de opbouw, de kwaliteit en de duur van immuniteit tegen het coronavirus SARS-CoV-2. Het onderzoek richt zich op het evalueren en monitoren van de immuniteit van de Nederlandse bevolking tegen het coronavirus, opgebouwd door vaccinatie, infectie of door een combinatie van beide. Geïntegreerde kennis over de diverse aspecten van immuniteit over alle leeftijden van de Nederlandse bevolking en in specifieke (risico)groepen is van direct toegepast belang voor de vaccinatie strategie en de bijbehorende inzet van beschikbare vaccins in Nederland.

Het CIB zet de volle breedte van het immunologisch onderzoek in om voortdurend inzicht te verwerven in immuniteit tegen SARS-CoV-2. In 2020 t/m 2023 zijn longitudinale klinische studies uitgevoerd zowel in de algemene Nederlandse bevolking van jong tot oud, alsook in specifieke (risico)groepen. In 2024 wordt een aantal van deze klinische studies, waaronder VASCO, Pienter Corona (PICO) en de Corona Vaccinatie Studies (VIDO, VOCAAL, VITAL corona, IIVAC) voortgezet. Waarin nu met name de effectiviteit van de booster vaccinatie met de aan recente circulerende virusvarianten aangepaste 'hybride' vaccins centraal staat, en bij ouderen in het bijzonder.

Resultaten uit de verschillende studies worden gedeeld met OMT, Respons Team, Gezondheidsraad, VWS en met (inter)nationale collega's en gremia inclusief de WHO en ECDC. Recent zijn de resultaten uit VASCO, PICO en de Corona Vaccinatie Studies gebruikt om het OMT-V van immunologische kennis te voorzien ten behoeve van advisering van OMT-V aan VWS over de toekomstige Najaarsvaccinatieronde.

Raakvlakken met andere opdrachten:

De onderdelen surveillance en virologie binnen Programma 19, CIB Programma 15 CIB-04 en CIB-10 en Programma 17 Pandemische Paraatheid.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Samenwerking en internationale aspecten:

ECDC/WHO sero-epidemiologie network, Radboudumc Nijmegen, Erasmus Universiteit Rotterdam, Sanquin, Ziekenhuizen en ZonMW

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever-/einddatum
01	M&S Immuniteit COVID	31.12.2024

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	M&S Immuniteit COVID
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190042/24/AA
Toelichting kosten	De M-kosten bestaan uit verbruiksmaterialen (€ 5.1.2b ten behoeve van labanalyses transleerbare modellen en de kosten van de inzet van AIO's.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	5.1.2b				
Hoog tarief					
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	4.395	0	0	0	4.395

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)	5.1.2b				
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.141.000	0	0	0	1.141.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.141.000	0	0	0	1.141.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 01.04
Opdrachttitel	Virologie en bio-inf.
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190043/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2024
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

De diverse activiteiten op het gebied van de SARS-CoV-2 pandemie zullen in 2024 verder worden afgerond, vastgelegd, gepubliceerd en opgenomen in het reguliere werk van het CIB Programma 15. Daarnaast zal in 2024 capaciteit (menskracht, kennis en kunde) beschikbaar blijven en geüpdatet worden om in geval van een onverhoopte opleving van de pandemie te kunnen reageren.

Experts van CIB/IDS nemen deel aan werkgroepen en stuurgroepen met betrekking SARS-CoV-2 georganiseerd door LFI, CIB of VWS, NVMM en andere organisaties. Hoewel de intensiteit hiervan zeer is afgenomen blijven de experts van IDS beschikbaar indien hier in 2024 behoefte aan is. Daarbij kan gedacht worden aan activiteiten in verband met nieuwe situaties en evaluaties.

Antigeen testen

Met VWS is afgesproken dat als er twijfel is over de performance van antigeentesten en inzet van antigeentesten weer wordt geadviseerd, een technische validatie door CIB/IDS (samen met Erasmus MC) bij nieuwe varianten kan worden uitgevoerd. Het protocol hiervoor is opgesteld, essentiële varianten worden steeds gekweekt en opgeslagen in de biobank.

Sequencing network (SeqNeth SARS-CoV-2)

In opdracht van VWS is in 2021 het Sequencing Netwerk (SeqNeth) opgezet, waarin de verschillende laboratoria die SARS-CoV-2 kunnen sequencen ten behoeve van publieke gezondheid samengebracht zijn. Dit netwerk wordt in 2024 voortgezet, waarbij CIB/IDS de coördinatie van dit netwerk blijft voeren. Door afspraken over kwaliteit en bio-informatica en uitwisseling van ervaringen kunnen hoogwaardige analyses snel en goed uitgevoerd worden, in de huidige situatie voor SARS-CoV-2 maar in toekomst ook voor ander endemische en epi/pandemische pathogenen. In 2024 zal dit netwerk worden gecombineerd met vergelijkbare netwerken van andere infectieziekten. De eerste stappen hiervoor zijn gezet. Sequenzen door andere partijen/laboratoria anders dan het RIVM zal in 2024 niet langer worden betaald (tenzij de situatie veranderd en hier een nieuwe opdracht voor komt).

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bio informatica

Sequencing levert grote hoeveelheden data op die door bio-informatici via speciaal ontworpen technieken (analyse pipelines) worden geanalyseerd. De lessen hierbij geleerd, worden meegenomen bij het opzetten van een verbeterd en opschaalbaar laboratorium surveillance platform voor alle pathogenen. Dit zal in eerste instantie als een pilot gebeuren die vanuit deze opdracht en gedeeltelijk met geld van de Europese Commissie (Joint Action, HaDEA vervolggrant) zal gefinancierd worden. Dit platform zal van groot belang zijn voor verbeterde en toekomst bestendige nationale monitoring van een groot aantal infectieziekten.

Analyse en duiding van circulerende virusvarianten

Informatie over in Nederland circulerende SARS-CoV-2 varianten wordt verkregen middels de nationale SARS-CoV-2 kiemsurveillance (zie paragraaf Referentielaboratorium Corona). Aanwezigheid en eventuele toename in aandeel van (nieuwe) varianten wordt gemonitord en vergeleken met de internationale situatie. Waargenomen veranderingen (toenames van specifieke varianten) worden geïnterpreteerd op basis van kennis verkregen uit internationale literatuur en door deelname aan (vele) internationale overleggen zoals de WHO en ECDC-reflab overleggen en virusevolutie werkgroepen. Hiermee wordt richting gegeven aan de public health response.

Aanwezigheid van (nieuwe) varianten kan effect hebben op de gevoeligheid van de populatie op (her)infecties. Zodoende, blijft het monitoren van infecties na eerdere infectie en vaccinatie belangrijk. De sequenties die gegenereerd worden in de Nationale Kiemsurveillance zijn hiervoor een belangrijke databron om te kunnen onderzoeken of her-infecties of doorbraak infecties frequenter voorkomen bij specifieke (nieuwe) varianten. Hiervoor is recent een nieuwe samenwerking met de VASCO studie van CIB/EPI opgezet, waarbij variant analyse plaats vindt op ingezonden antigeen zelftesten.

Fenotypische karakterisering nieuwe SARS-CoV-2 varianten.

Om nieuwe SARS-CoV-2 varianten te kweken wordt continu geïnvesteerd in het verbeteren van protocollen en methodes. Verkregen varianten worden gebruikt voor een veelheid aan analyses, zowel onderdeel van paraatheid en response als verdiepende analyses onderdeel van referentielaboratorium taken.

Allereerst worden zowel sequentie analyses als verkregen varianten gebruikt voor validatie van moleculaire detectieprotocollen (RT-PCR) en gebruik van antigeen testen voor deze varianten. Virusvarianten worden beschikbaar gesteld aan laboratoria voor fysieke validatie van detectietechnieken.

Daarnaast wordt virus replicatie als maat voor fitness en mogelijk besmettelijkheid getest. Hiervoor worden waar mogelijk, relevante modellen gebruikt waaronder primaire luchtweg cellen.

Daarnaast zijn bij toekomstige varianten naast een toename in besmettelijkheid verminderde gevoeligheid voor antistoffen en andere immuniteit opgewekt door vaccinatie en infectie van groot belang. Zodoende is het noodzaak bij nieuwe varianten snel een beeld te hebben van de gevoeligheid van de betreffende variant voor (beschermende) antistoffen. Hiervoor worden generieke en specifieke tools ontwikkeld.

Na een voorscreening kunnen met meer specifieke analyses verschillende SARS-CoV-2 varianten onderzocht worden op hun antigene eigenschappen, waarbij de gevoeligheid voor bestaande immuniteit wordt onderzocht. Deze Virus Neutralisatie Test (VNT), zal al naargelang de ontwikkelingen rond nieuwe varianten (en in het bijzonder door WHO en ECDC gedefinieerde VOC/VOI/VUM) steeds geüpdatet worden (ontwikkeling, validatie en evaluatie). Deze activiteiten worden vaak in nationale en internationale samenwerking uitgevoerd (zie ook paragraaf Referentie laboratorium).

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aanvullend onderzoek

Het CIB/IDS is vanaf het begin betrokken bij diverse gezinstransmissie studies (waaronder FFX, CoKids, SARS-liva). Hieronder worden ondermeer besmettelijkheid (secondary attack rate) onderzocht van nieuwe varianten in gevaccineerde gezinnen t.o.v. de oorspronkelijk situatie tijdens de eerste periode van de pandemie. Onderdeel van deze analyses is ook de aanwezigheid van meerdere ziekteverwekkers (co-infecties) en de rol hiervan op ernst van ziekte. Resultaten worden gepubliceerd.

Geleerde lessen

Tijdens de Covid-19 pandemie zijn er veel nieuwe zaken opgezet. De geleerde lessen worden vastgelegd en geëvalueerd en zullen gebruikt worden voor toekomstige pandemische paraatheid (P17) en respons maar ook bij bovenregionale uitbraken van allerlei pathogenen.

Capaciteit van CIB/IDS blijft nodig voor publiekscommunicatie (b.v. website) en professionele communicatie met technische en specialistische input voor beantwoording van o.a. WOO-verzoeken, Kamervragen, rechtszaken, woordvoeringslijnen en persvragen in samenwerking met andere RIVM-eenheden of Dienst Testen.

Raakvlakken met andere opdrachten:

Programma 15 Infectieziektebestrijding, programma 17 Pandemische Paraatheid

Samenwerking en internationale aspecten:

Deze opdracht heeft raakvlakken met het project NLWGSHERA-2 en diverse universiteiten waaronder Erasmus Universiteit Rotterdam.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever-/einddatum
01	Virologie	31.12.2024
02	Wetensch.rekenomg., ICT en data	31.12.2024

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Virologie
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190043/24/VI
Toelichting kosten	Het gaat hier om verbruiksmaterialen voor in het laboratorium. Gezien de schaal waarop getest wordt en de technieken (sequencing, multiplex pcr, micro-array) die dure verbruiksmaterialen vragen zijn deze kosten hoog en divers van aard.

Uren product/dienst

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	5.1.2b				
Hoog tarief					
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	6.500	0	0	0	6.500

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)	5.1.2b				
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.891.000	0	0	0	1.891.000

Nummer	02
Titel product/dienst	Wetensch.rekenomg., ICT en data
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190043/24/AB
Toelichting kosten	N.v.t.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	0	0	0	0	0
Hoog tarief	0	0	0	0	0
Midden tarief	0	0	0	0	0
Laag tarief	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)	5.1.2b				
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.804.200	0	0	0	1.804.200

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)	5.1.2b				
Materiële kosten					
Totaal kosten	3.695.200	0	0	0	3.695.200
- Waarvan programma	5.1.2b				
- Waarvan apparaat					

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 01.05
Opdrachttitel	Omgevings surveillance
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190065/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2024
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	5.1.2e
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Borging ICT Infrastructuur

In 2024 wordt de ICT-infrastructuur in stand gehouden ten behoeve van het luchtkwaliteit en COVID19-project met als doel om data in het CBS-portal te importeren, op te schonen en te koppelen en analyses te kunnen uitvoeren. Dit is noodzakelijk om het systeem functioneel te houden en de resterende en eventuele aanvullende toekomstige vragen snel te beantwoorden.

Leefomgevingsfactoren voor het coronadashboard

Een pilot versie van het dashboard (Leefomgevings- en leefstijlfactoren in relatie tot corona en influenza) staat in een testomgeving van een externe partner. In 2024 wordt deze versie gemigreerd naar de RIVM omgeving waarbij de code wordt gecontroleerd en aangepast wordt aan de RIVM huisstijl. Verder wordt deze publiekelijk toegankelijk gemaakt en onderhouden. Hierbij zijn expertise en middelen nodig voor de juiste ICT (dataopslag, hosting en licenties). In 2021 en 2022 is dit dashboard ontwikkeld op basis van literatuuronderzoek in het kader van Programma 19 thema 7. De literatuuronderbouwing zal ook worden geüpdate in 2024.

Omgevings surveillance herten

Bij vrij levende witstaartherten in de VS circuleert SARS-CoV-2 (2021). Er heeft waarschijnlijk ook, gezien de hoge prevalentie, virusverspreiding tussen herten plaatsgevonden, wat betekent dat SARS-CoV-2 zich mogelijk kan handhaven in wildlife en, al dan niet na mutatie, opnieuw mensen zou kunnen infecteren met een nieuwe variant waartegen verminderde of geen goede immuniteit bestaat onder de bevolking. Zeer recent heeft een soortgelijk incident (zomer 2023) zich voorgedaan in Ierland in damherten.

Om deze reden heeft de wereldorganisatie voor diergezondheid (OIE) al haar lidstaten opgeroepen op om mogelijke SARS-CoV-2 infecties in hertachtigen nader te onderzoeken en te monitoren (OIE Statement on monitoring white-tailed deer for SARS-CoV-2 - OIE - World Organisation for Animal Health). Het RIVM heeft in 2021 de overheid al geadviseerd om een grootschalige screening uit te voeren.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

voeren, maar op dat moment was enkel geld beschikbaar voor een pilot voor een 100-tal damherten en een 40-tal reeën (conveniënt sampling). Al deze samples waren toen negatief voor SARS-CoV-2. De steekproefgrootte en timing geeft een grote onderschatting en/of hoge mate van ongevoeligheid van deze screening. Er is dus grote behoefte om deze screening opnieuw, maar dan grootschalig uit te voeren. De monitoring van wildlife is zeer arbeidsintensief en wellicht is voor sommige zoönosen uit wild het meten van oppervlaktewater een efficiënt alternatief. Aan onderzoek hierna is grote behoefte. Herten serumsamples worden random gestratificeerd verzameld door het DWHC en getest op de multiplex micro-array op (varianten van) SARS-Cov-2. Van locaties waar SARS-Cov-2 in hertachtigen wordt aangetoond, wordt oppervlaktewater getest op de aanwezigheid van SARS-Cov-2. Deze materialen worden ook voor de monitoring van andere opduikende zoönosen gebruikt.

Raakvlakken met andere opdrachten:

N.v.t.

Samenwerking en internationale aspecten:

Leefomgevingsfactoren voor het coronadashboard:

Een van de samenwerkingspartners is Amsterdam Health & Technology Institute (AHTI) waar de huidige pilotversie van het dashboard staat. In 2024 zal een gebruikerssessie worden georganiseerd met diverse belanghebbenden uit de voormalige klankbordgroep.

Omgevingssurveillance herten

World Organisation for Animal Health, DWHC (Dutch Wildlife Health Centre),
Cib-12 Lyme offerte (wild- en vector overdraagbare zoönosen), additionele offerte WNV

Samenwerking en internationale aspecten

N.v.t.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever- /einddatum
01	Omgevingssurveillance	31.12.2024
02	Omgevingssurveillance herten	31.12.2024
03	Borging ICT infra LUVU	31.12.2024

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Omgevingssurveillance
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190065/24/OM
Toelichting kosten	N.v.t.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	600	0	0	0	600

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	100.000	0	0	0	100.000

Nummer	02
Titel product/dienst	Omgevingssurveillance herten
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190065/24/HE
Toelichting kosten	IDS SARS-CoV-2 testen laboratoriumkosten, RNA extractive qPCR, DWHC inzameling sera wildlife

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	312	0	0	0	312

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	222.750	0	0	0	222.750

Nummer	03
Titel product/dienst	Borging ICT infra LUVU
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190065/24/LU
Toelichting kosten	N.v.t.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Laag tarief			5.1.2b		
Totaal	330	0	0	0	330

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	100.000	0	0	0	100.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	422.750	0	0	0	422.750
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.01
Opdrachttitel	Epidemiologische studies
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190064/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2026
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Epidemiologisch onderzoek is geïnitieerd en uitgevoerd om inzicht te verdiepen in (determinanten van) transmissie en ernstige ziekte, en om de effectiviteit van interventies te evalueren. Verscheidene specifieke studies ter monitoring en evaluatie en ondersteuning van huidig en toekomstig COVID-19 beleid zijn opgestart en lopen door in 2024: studies naar seroprevalentie (Pienter Corona, zie V/190066), naar determinanten van vaccinatie-opkomst (zie OND 3), naar vaccineffectiviteit (VASCO en VEBIS), en naar LongCOVID. De informatie die beschikbaar komt vanuit het verdiepende onderzoek wordt binnen Nederland gedeeld met ministeries en de Gezondheidsraad; en met internationale initiatieven gecoördineerd vanuit o.a. ECDC en WHO.

VASCO

De Vaccinatiestudie Corona (VASCO) onderzoekt de lange termijn effectiviteit van de coronavaccins onder de Nederlandse bevolking. Hoe goed beschermen de verschillende soorten vaccins, en infecties, tegen het coronavirus en hoe lang houdt die bescherming stand? De gegevens worden onder meer gebruikt voor advisering door de Gezondheidsraad over de noodzaak van vaccinatiecampagnes. Net als in 2023 is VASCO een belangrijke bron voor de kiemsurveillance: met behulp van zelftesten van deelnemers aan VASCO en Infectieradar is het mogelijk te bepalen welke varianten rondgaan in de algemene populatie.

VEBIS

De influenza vaccineffectiviteit in Europa zal in het seizoen 2023/24 worden geschat in het kader van het Vaccine Effectiveness, Burden and Impact Studies (VEBIS) project. In dit project wordt zowel de effectiviteit van het influenza- als het COVID-19 vaccin onderzocht

LongCOVID

De gegevens uit het RIVM longCOVID cohort worden ondermeer gebruikt om het vóórkomen en verloop van klachten het eerste jaar na infectie in kaart te brengen, zowel voor volwassenen als kinderen. In 2024 worden daarover diverse publicaties verwacht. Ook wordt gekeken wat de

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

ziektelast en kosten door longCOVID zijn vanaf de start van de pandemie. Voor nieuwe SARS-CoV-2 infecties zal onderzocht worden of de kans op post-COVID klachten verandert. Een complicatie daarbij is dat de testbereidheid onder de bevolking momenteel veel lager dan eerder is, en dat veel mensen al een infectie hebben doorgemaakt.

Om deze reden wordt binnen het RIVM samengewerkt met het VASCO cohort en Infectieradar; dit zijn cohorten met vergelijkbare omvang als het longCOVID cohort, waarin de deelnemers veelvuldig getest zullen blijven worden. Door specifieke vragen over longCOVID-achtige klachten toe te voegen aan de monitoring in deze cohorten, kan ook het komende jaar/jaren gekeken worden of de kans op longCOVID verandert, bijvoorbeeld door nieuwe varianten, of verandering van immunologische status van de bevolking.

Omschrijving producten (product/dienst + datum):

Per studie zal minimaal 1 publicatie worden opgeleverd in 2024.

Raakvlakken met andere opdrachten:

N.v.t.

Samenwerking en internationale aspecten:

N.v.t.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever-/einddatum
01	C-19 Epidemiologische studies	31.12.2026

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	C-19 Epidemiologische studies
Oplever-/einddatum	31.12.2026
Nummer RIVM	V/190064/24/AA
Toelichting kosten	2024: Externe kosten voor VASCO-studie, publicatiekosten, CBS, inzet AIO, data- en hosting 2025: VASCO-studie, publicatiekosten, CBS, AIO, data- en hosting 2026: VASCO-studie en publicatiekosten

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	5.1.2b				
Hoog tarief					
Midden tarief					

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Laag tarief			5.1.2b		
Totaal	4.175	5.500	5.500	0	15.175

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	4.400.000	3.900.000	1.400.000	0	9.700.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	4.400.000	3.900.000	1.400.000	0	9.700.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.02
Opdrachttitel	Pienter Corona
Offerteverzoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offerteverzoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190066/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2024
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Immuunsurveillance van antistoffen (PIENTER Corona)

In maart 2020 is een start gemaakt met het PIENTER Corona onderzoek, om opbouw van serologische (antistoffen) immuniteit te monitoren in representatieve steekproeven in de Nederlandse bevolking.

Van 7.800 Nederlandse inwoners wordt longitudinaal (dus op meerdere tijdpunten) serum verzameld en in het laboratorium onderzocht op hoeveelheid, kwaliteit en functionaliteit van antistoffen tegen SARS-CoV-2. Met dit onderzoek kan worden bepaald hoeveel en welke personen een infectie hebben doorgemaakt en hoe dat is gerelateerd aan leeftijd en symptomen, en aan contact-structuren, demografie en overige risico factoren.

Sinds het begin van de pandemie en de implementatie van de verschillende vaccins geeft het Pienter Corona onderzoek dus inzicht in hoeveel mensen in Nederland antistoffen hebben opgebouwd (seroprevalentie); en met de gebruikte assays kan onderscheid gemaakt worden tussen immuniteit als gevolg van infectie, door circulatie van het virus, en de door vaccinatie verkregen immuniteit.

Zo is aangetoond dat het percentage personen met antistoffen in het bloed sterk omhoog is gegaan van nog geen 3% helemaal in het begin van de epidemie (april-mei 2020) tot ruim 98% in april 2023 na de diverse golven van besmetting en meerdere vaccinatierondes. Er wordt onderzoek gedaan naar het effect van de maatregelen op die toename en of de klachten tijdens besmettingen gedurende de tijd veranderen.

De PIENTER Corona studies zijn belangrijk om het verloop van de antistofrespons te onderzoeken en de responsen na de verschillende vaccinaties en infecties met de virusvarianten. Er is onderzoek mogelijk naar risicogroepen voor (her)infecties. Mucosale immuniteit is goed meetbaar in neusvocht en blijkt ook functioneel te zijn in de afweer tegen infecties. Deze onderzoekslijn

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

biedt perspectief voor toekomstige onderzoek, vanwege de gemakkelijke afnamemethode, ook bij kinderen.

Omschrijving producten:

- Twee nieuwe rondes, resultaten verwerken in rapportages voor GR, signaleringsoverleg en/of OMT
- Rapporteren over mucosale antistoffen (manuscript).
- Rapporteren over antistoffen over de diverse VOC periodes heen (manuscript).
- Resultaten delen met deelnemers en updaten van de website PICO.
- Opstarten van inventarisatie of immunologie een bijdrage kan leveren aan LongCovid onderzoek.

Raakvlakken met andere opdrachten:

Binnen programma 19 de onderdelen surveillance, virologie, modellering en bio informatica
Programma 15 CIB-04 en CIB-10, Programma 17 Pandemische paraatheid

Samenwerking en internationale aspecten:

ECDC/WHO sero-epidemiologie network

Radboudumc Nijmegen, Erasmus Universiteit Rotterdam, Sanquin, Ziekenhuizen en ZonMW

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever-/einddatum
01	Pienter Corona	31.12.2024

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Pienter Corona
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190066/24/AA
Toelichting kosten	Verbruiksmaterialen (5.1.2b) ten behoeve van labanalyses van 2 rondes PICO, portikosten (5.1.2b) voor het verzenden van vragenlijsten en afnamemateriaal voor twee rondes PICO, inhuur van verpleegkundigen (5.1.2b).

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief					
Midden tarief			5.1.2b		
Laag tarief					
Totaal	9.936	0	0	0	9.936

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.900.000	0	0	0	1.900.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.900.000	0	0	0	1.900.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.03
Opdrachttitel	COVID Vaccinatiestudies
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190067/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2025
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Corona Vaccinatie Studies (VIDO, VOCAAL, VITAL-corona, IIVAC): Immunitet na vaccinatie in deel van de Nederlandse bevolking die in aanmerking komt voor vaccinatie (van 5 jaar en ouder). Binnen het RIVM wordt de immuunrespons na vaccinatie gevolgd in de algemene, Nederlandse bevolking. Dit zijn studiecohorten met deelnemers tussen 5 – 101 jaar oud, inclusief een studie opgezet in verpleeghuizen, waarin vanaf de eerste vaccinatieronde in Nederland de respons van verschillende onderdelen van het immuunsysteem op vaccinatie gemeten en geïntegreerd wordt.

Het gaat daarbij om de respons van het aangeboren niet specifieke immuunsysteem en van de SARS-CoV-2 specifieke immuuncellen zoals T-cellen en B-cellen, antistoffen, functionaliteit van deze antistoffen en andere onderdelen van de immunitet. Er wordt gemeten op vaste tijdstippen voor en na de basisserie en na boostervaccinatie(s) zodat het effect van verschillende vaccinatierondes met elkaar vergeleken kan worden, over verschillende leeftijdsgroepen en vaccins heen en met integratie van bovengenoemde verschillende aspecten van de immunitet.

Via ZonMw zijn er in NL diverse consortia gevormd die studies uitvoeren naar de COVID-19 vaccinatie respons in verschillende klinische risicogroepen zoals mensen met aangeboren of medicatie dan wel ziekte gerelateerde afweerstoornissen ([Vaccinatie – ZonMw](#)). Er is nauwe samenwerking tussen het CIB en de consortia. RIVM coördineert project-overstijgende analyses zoals vergelijking van COVID vaccinatie respons in verschillende kwetsbare groepen in vergelijking met gezonde deelnemers uit de RIVM-cohorten, identificatie van risico factoren voor doorbraak infecties en effect afweer onderdrukkende medicatie op vaccinatie respons. RIVM is ook verantwoordelijk voor het opzetten van de organisatie- en infrastructuur om data uit de RIVM-cohorten van gezonde vrijwilligers inclusief ouderen en uit de diverse cohorten immuungecompromiteerden te delen en overkoepelend te analyseren.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Omschrijving producten (product/dienst + datum):

- *Kennis document* voor GR/OMT-V/VWS met data over de antistof en T-cel respons na de COVID-19 najaarsvaccinatie ronde 2023 met monovalent aan XXB aangepast RNA vaccin. In de groepen uit de bestaande gezonde vrijwilligers cohorten die voor vaccinatie in aanmerking komen.
- Uitvoering van de T-cell assays zal ongeveer 12 weken duren en zal starten zodra alle samples binnen zijn. Inschatting is dat lab assays eind maart afgerond zijn waarna de statische analyse nog volgt. Eind april '24 product oplevering.
- Uitvoering van de MIA antistof analyses.

Raakvlakken met andere opdrachten:

Binnen programma 19 de onderdelen surveillance, virologie, modellering en bio informatica
Programma 15 CIB-04 en CIB-10, Programma 17 Pandemische paraatheid

Samenwerking en internationale aspecten:

ECDC/WHO sero-epidemiologie network, Radboudumc Nijmegen, Erasmus Universiteit Rotterdam, Sanquin, ziekenhuizen en ZonMW.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever-/einddatum
01	CVT studies	31.12.2024

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	CVT studies
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190067/24/AA
Toelichting kosten	De M-kosten bestaan o.a. uit verbruiksmaterialen (5.1.2b) t.b.v. labanalyses, portkosten (5.1.2b) t.b.v. de klinische studies, inhuur studieteam en verpleegkundigen t.b.v. de klinische studies en uitbesteed onderzoek (5.1.2b) t.b.v. de klinische studies en lab- en data analyse.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief					
Midden tarief			5.1.2b		
Laag tarief					
Totaal	9.780	5.900	0	0	15.680

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.800.000	900.000	0	0	2.700.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	1.800.000	900.000	0	0	2.700.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.04
Opdrachttitel	Leefomgeving - Wildlife
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190068/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2025
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

De doelstelling is om de monitoring van bekende, onbekende en opduikende zoönosen vanuit wild en vectoren te verbeteren. Hiervoor is een bredere integratie van kennis en data over wild en vectoren in relatie tot ziekte(verwekkers) dringend noodzakelijk. Om toekomstige implementatie van een verbeterde monitoring mogelijk te maken, zal zo veel als mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaande structuren en (overheids)organisaties, zoals het Centrum Monitoring Vectoren (CMV) en het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC). Met het voorgestelde onderzoek wordt bepaald welke ecologische omstandigheden in Nederland "spillover" kunnen veroorzaken van een zoönose uit wildlife, waarbij mens-tot-mens transmissie mogelijk is. Hierbij wordt de rol van de soortensamenstelling van wildlife (1) op het voorkomen van (potentiële) pathogenen (2) in verschillende habitats (ecosystemen) in Nederland (3) onderzocht.

Van de Nederlandse fauna worden de basisgegevens verzameld. Van de vertebraten in deze databank zal op basis van de literatuur en beschikbare data bij het DWHC en RIVM ook worden vastgelegd welke zoönotische en veterinaire relevante ziekteverwekkers zij met zich mee kunnen dragen. Dit databestand zal vervolgens gekoppeld worden aan de databestanden van *bestaande* habitatstypen in Nederland. Ook zal *bestaande* informatie verzameld worden van het voorkomen en verspreiding van de fauna in de verschillende (natuur)gebieden. Data van de verspreiding van vectoren zal worden verkregen via een samenwerking met het CMV. Met deze gekoppelde databestanden wordt het best mogelijke en meest actuele inzicht in de Nederlandse fauna in relatie tot hun zoönotische potenties verkregen. De bovengenoemde databank wordt gekoppeld aan de verzamelde gegevens uit de biobank van het DWHC. Als pilot zal één opduikende zoönose gekozen worden om de spatio-temporele verspreiding op basis van de geïntegreerde database inzichtelijk te maken. Hiervoor zullen materialen uit de biobank getest worden. Door deze koppeling van bestanden kunnen dus patronen van ziekte (in plaats en tijd) gekoppeld worden aan habitatstypen met vertebratensamenstelling. De verwachting is dat deze database een doorslaggevende rol zal spelen voor de identificaties van Nederlandse hotspots.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Hierboven ligt de nadruk op individuele diersoorten. De potentieel relevante ziekteverwekkers zijn meestal niet soort-specifiek en kunnen ook overgedragen worden tussen diersoorten (spill-over). In de veldstudies wordt geprobeerd om naar het voorkomen van zoveel als mogelijk vertebraten (vertebraten-gemeenschappen) te kijken in combinatie met zoveel als mogelijk ziekteverwekkers (pathobiomen). Natuurgebieden met een hoge en lage diversiteit aan vertebraten (scenario 1) in combinatie met hoge en lage dichtheden van vertebraten (scenario 2) zullen zo veel als mogelijk worden geanalyseerd op de hoge en lage diversiteit én abundantie van ziekteverwekkers. Door deze veldstudies wordt verwacht meer inzicht te krijgen onder welke omstandigheden er een verhoogde kans is op spill-over van nieuwe ziekteverwekkers.

Omschrijving producten (product/dienst + datum):

1. Literatuurstudie naar de ecologische factoren en scenario's die belangrijk zijn voor het risico van een nieuwe zoönose (wetenschappelijk artikel). 31.12.24
2. Advies aan CIb over monitoring van opduikende zoönosen ter verbetering van bestaande surveillance systemen (plan van aanpak). 31.12.25
3. Nieuwe kennis ten behoeve van beleidsadviezen aan met name VWS en LNV over zoönotische risico's in de Nederlandse leefomgeving (proefschrift). 31.12.25

Raakvlakken met andere opdrachten:

CIb-12: Wild- en vectoroverdraagbare zoönosen en de daaraan gerelateerde projecten.

Samenwerking en internationale aspecten:

Dutch Wildlife Health Centre (DWHC) en het Centrum Monitoring Vectoren

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever-/einddatum
01	Leefomgeving - wildlife	31.12.2025

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Leefomgeving - wildlife
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190068/24/WL
Toelichting kosten	Kosten voor AIO

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	0	0	0	0	0
Hoog tarief	0	0	0	0	0
Midden tarief	0	0	0	0	0
Laag tarief	0	0	0	0	0

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Totaal	0	0	0	0	0

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	200.000	200.000	0	0	400.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	200.000	200.000	0	0	400.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.05
Opdrachttitel	Immunologische verouderingsstudie
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190069/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2025
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	5.1.2e
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Doel van dit onderzoek is om meer inzicht te krijgen in de immuunrespons na vaccinatie bij ouderen. Er is een PhD traject hiervoor gestart en er wordt gebruikt gemaakt van de onderzoeksinfrastructuur van de Doetinchem Cohort Studie. Aan deze studie is een aantal vaccinatiestudies gekoppeld, gericht op ouderen.

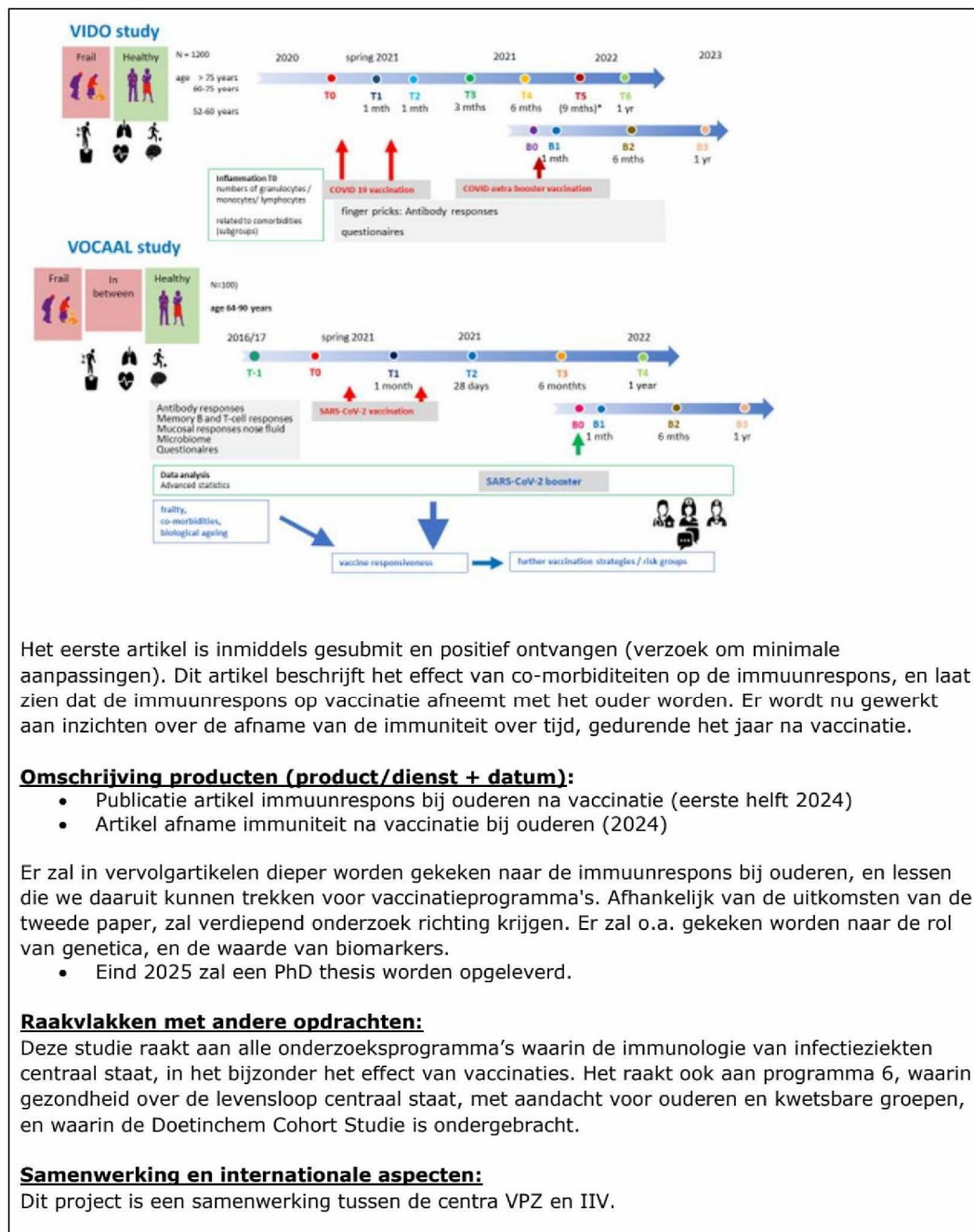
Er wordt bloed afgenomen bij de deelnemers voorafgaand aan vaccinatie, en een aantal keer in de maanden na vaccinatie. Ruim 1.200 deelnemers aan de Doetinchem Studie doen ook mee met het vaccinatie onderzoek (VIDO-studie). Omdat deze deelnemers al 30 jaar gevolgd worden, kan de immuunrespons na vaccinatie gekoppeld worden aan een groot aantal factoren: leefstijl, gezondheid en ziekte over de levensloop, en daardoor kan onderzocht worden wat bepalend is voor de immuunrespons.

De opzet van het onderzoek is gedurende de looptijd aangepast omdat deze 'ingehaald' werd door de boostercampagne, die al van start ging voordat het geplande meetmoment 1 jaar na vaccinatie was bereikt. Ook de respons op de booster wordt weer gevolgd. Het veldwerk is dus nog gaande. In 2024 wordt het effect van co-morbiditeiten op de immuunrespons geanalyseerd. Er vindt ook nog een verdiepende studie plaats (VOCAAL studie) die in meer detail de immuunrespons onderzoekt.

De opzet van de studies is hieronder schematisch weergegeven.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever- /einddatum
PD	PhD traject diverse artikelen	31.12.2025

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	PD
Titel product/dienst	PhD traject diverse artikelen
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190069/24/PD
Toelichting kosten	Kosten AIO

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	5.1.2b				
Hoog tarief					
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	150	150	0	0	300

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)	5.1.2b				
Materiële kosten					
Totaal kosten	100.000	100.000	0	0	200.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)	5.1.2b				
Materiële kosten					
Totaal kosten	100.000	100.000	0	0	200.000
- Waarvan programma	5.1.2b				
- Waarvan apparaat					

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.06
Opdrachttitel	Referentielab COVID
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190070/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2026
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

De rol van een referentielaboratorium is: het uitvoeren van referentiediagnostiek, onderzoek, surveillance, wetenschappelijk- en beleidsadvies en het onderhouden van referentieverzamelingen van: SARS-CoV-2, SARS-CoV, MERS-CoV en nieuw opkomende humaan-pathogene coronavirussen (referentiecluster Coronavirussen).

CIB/IDS is zowel nationaal als door de WHO aangewezen als referentielaboratorium voor SARS-CoV-2, samen met Erasmus MC. Daarom zal jaarlijks conform contract het EMC hiervoor een vergoeding ontvangen. Deze rol betekent dat CIB/IDS zowel nationaal als internationaal vraagbaak is voor andere laboratoria en voor andere (supra)nationale instituten met virologische en/of laboratorium gerelateerde vragen over dit virus. Nationaal is deze rol belangrijk in onder meer het SARS-CoV-2 opschalingsnetwerk dat sinds het begin van de pandemie is geactiveerd.

Om deze rol te kunnen vervullen is het belangrijk om te kunnen beschikken over een collectie met goed gekarakteriseerde SARS-CoV-2 virus isolaten, die de genetische variatie van SARS-CoV-2 in Nederland reflecteert. De kweek en nadere karakterisatie van de verschillende virusvarianten die opgenomen worden in deze bio-bank is onderdeel van deze activiteit. Het karakteriseren van nieuwe varianten behelst onder meer onderzoek naar replicatie (fitness) en gevoeligheid voor huidige immuniteit door vaccins en/of eerdere infectie. Deze biobank wordt zowel voor eigen onderzoek gebruikt als beschikbaar gesteld aan anderen (onder voorwaarden) voor onderzoek en als referentie materiaal ter validatie van diagnostiek op nieuwe varianten. Een deel van deze activiteiten gebeurt in combinatie met het EU project EVA-Global (EVA-G). In de afgelopen jaren zijn regelmatig (inter)nationaal external quality assessments (EQAs, kwaliteitsrondzendingen) georganiseerd, indien de situatie daar om vraagt zal dit in 2024 opnieuw worden georganiseerd.

CIB/IDS behoudt de expertise en materialen om dit mogelijk te maken. De ervaringen die hier mee zijn opgedaan worden (inter)nationaal gedeeld. CIB/IDS zal tevens blijven deelnemen aan internationale EQA's om daarmee de eigen kwaliteit te blijven borgen. Werkzaamheden in deze opdracht zijn nauw verweven met activiteiten binnen het AURORAE project (ECDC gefinancierd).

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Om kennis te delen en geïnformeerd te blijven over internationale ontwikkelingen wordt deelgenomen aan diverse internationale SARS-CoV-2 laboratorium en virologie overleggen georganiseerd door bv. EU, ECDC, WHO-Euro en WHO. Op deze manier kunnen nieuwe ontwikkelingen snel worden opgepikt en is samenwerking, ook internationaal, laagdrempelig.

Sequencing en de analyse en interpretatie van sequentie data spelen een zeer belangrijke rol bij de monitoring van varianten van SARS-CoV-2 ten behoeve van evidence based advisering van het beleid. Deze activiteit, de SARS-CoV-2 kiemsurveillance, wordt voortgezet in 2024. In de periode 2021 tot en met 2023 zijn tot nu toe 129.000 sequenties bepaald, waarvan heeft het RIVM van meer dan 87.000 SARS-CoV-2 monsters het genoom (sequentie) kunnen bepalen (aantal tot en met aug '23). Sinds het sluiten van de teststraten worden monsters verzameld uit diverse medisch microbiologische laboratoria en uit projecten als Infectieradar (P17), Nivel huisarts peilstation respiratoire surveillance, VASCO en de Nationale Rioolwatersurveillance.

De eerdere streefgetallen van 1.500 sequenties per week, die conform ECDC en RIVM berekeningen nodig waren, zijn losgelaten wegens gebrek aan beschikbare samples voor betekenisvolle steekproeven. Echter om, in geval van een oplopen van de aantallen besmettingen, de daarmee benodigde aantallen monsters voor betrouwbare beleidsadviesgeving te kunnen verwerken blijft de structuur in 2024 in stand. Ook blijft van de ontvangen positieve monsters, indien mogelijk, de sequentie bepaald worden, om daarmee de introductie en eventuele toename in aandeel van nieuwe varianten te kunnen blijven volgen.

Het RIVM zal in 2024 het grootste deel van het sequentiewerk in Nederland uitvoeren. Alleen in geval van een grote toename zal in overleg met VWS de 15 SeqNeth partners opnieuw gevraagd worden mee te werken, vooralsnog is daar echter geen budget voor beschikbaar.

De coördinatie en up-to-date houden van monsterstromen, laboratorium en bio-informatica werkzaamheden blijven daarmee in 2024 essentieel, alsmede de interpretatie van de gegenereerde data voor advisering en professionele en publiekscommunicatie. Afhankelijk van de grootte van de monsterstroom vergt dit naast metingen, laboratorium materialen (van pipetpunten en handschoenen tot specialistische kits en cartridges) en rekencapaciteit.

Een belangrijk onderdeel van dit werk is het wekelijks delen van deze gegevens met ECDC, het openbaar maken van de gegevens via de open data ten behoeve van het coronadashboard, en het publiceren van gegevens op de RIVM website. Ook worden sequenties, volgens advies van de WHO, openbaar gemaakt via de internationale database GISAID. In principe lopen deze activiteiten door. Duiding van de gegevens voor het algemene publiek en voor VWS wordt geïntensiveerd indien noodzakelijk.

Ook het terug rapporteren van gegevens aan GGD-en en laboratoria, en het informeren van het veld over relevante gegevens kan hier deel van uit maken. Bij deze activiteiten is expertise van de afdeling communicatie vaak belangrijk. Bevindingen die relevant zijn voor de wetenschappelijke wereld worden via de internationale literatuur gedeeld.

In de loop van 2024 zal, indien SARS-CoV-2 niet opnieuw grootschalig opduikt, deze vorm van SARS-CoV-2 kiemsurveillance geïntegreerd worden in de algemene respiratoire kiemsurveillance zoals die in P17 en P15 is voorzien. Echter indien SARS-CoV-2 toch een opleving laat zien zal daarop ingespeeld worden met intensivering van sequentie analyses voor bepaling van varianten.

Omschrijving producten (product/dienst + datum):

n.v.t.

Raakvlakken met andere opdrachten:

N.v.t.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Samenwerking en internationale aspecten:

N.v.t.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever- /einddatum
01	Referentielab COVID	31.12.2026

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Referentielab COVID
Oplever-/einddatum	31.12.2026
Nummer RIVM	V/190070/24/AA
Toelichting kosten	Het gaat hier om verbruiksmaterialen voor in het laboratorium. Gezien de grote schaal waarop getest wordt en de technieken (sequencing, multiplex pcr, micro-array) die dure verbruiksmaterialen vragen zijn deze kosten hoog.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief					
Midden tarief			5.1.2b		
Laag tarief					
Totaal	5.250	5.250	1.850	0	12.350

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)					
Materiële kosten			5.1.2b		
Totaal kosten	1.500.000	1.500.000	500.000	0	3.500.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)					
Materiële kosten			5.1.2b		
Totaal kosten	1.500.000	1.500.000	500.000	0	3.500.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.07
Opdrachttitel	Co-fin internationale activiteiten
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190072/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	31.12.2024
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

5.1.2e

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Een goede aansluiting van de Nederlandse bestrijding van Covid-19 op internationale- en Europese initiatieven is van groot belang. Doordat we weten hoe de situatie zich elders ontwikkelt en welke maatregelen om ons heen worden genomen, kunnen we hierop anticiperen, onze bijdrage leveren en een positie en stem hebben in het internationale veld van de bestrijding en surveillance van Covid-19. Ook het doen van Covid-19 onderzoek, kennisuitwisseling in internationale context en het opbouwen en onderhouden van een netwerk is van groot belang omdat het werk verdeeld kan worden en we kunnen leren van de nieuwe inzichten van elkaar.

Meerdere onderdelen van de offertes van programma 19 hebben raakvlakken met internationale activiteiten, zoals het monitoren van inhoudelijke ontwikkelingen, afstemming met internationale partners, etc. die zoveel mogelijk worden uitgevoerd in het kader van die inhoudelijke projecten. Dit onderdeel van de offerte voorziet in cofinanciering van drie Europese en WHO-projecten die specifiek zijn opgezet naar aanleiding van de Covid-19 pandemie.

Deze offerte dekt nog éénmalig de activiteiten binnen drie internationale projecten. Vanaf 2025 zal de financiering voor deze projecten indalen in de offertes van Programma 15 en Programma 17.

WHO Collaborating Centre for Laboratory Preparedness and Response for High Threat Pathogens and Biorisk

Het WHO CC Laboratory Preparedness and Response for High Threat Pathogens and Biorisk ondersteunt de WHO bij het versterken van laboratoriumsystemen en expertise door middel van capaciteitsopbouw in laboratoriumparaatheids- en responsactiviteiten op ziekteverwekkers met een hoog risico en bio-risicobeheer. Dit gebeurt door technische ondersteuning, advies en de ontwikkeling van beoordelingsinstrumenten vanuit het Centrum voor Infectieziektebestrijding. Een tijdige en betrouwbare reactie op de opkomst van ziekteverwekkers als SARS-CoV-2, door mugen overdraagbare virusinfecties, orthohantavirussen en bacteriën als *Francisella tularensis* en *Bacillus anthracis* vereisen nauwkeurige en veilige laboratoriumsystemen.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Het WHO Collaborating Centre for Laboratory Preparedness and Response for High Threat Pathogens and Biorisk werd in 2022 ook gefinancierd vanuit P19. In 2023 was dit niet noodzakelijk in verband met de beschikbaarheid van éénmalig aanvullende middelen door een herprioritering binnen het WHO Partnerschapsprogramma.

NLWGSHERA2

NLWGSHERA2 als opvolger van NLWGSHERA1 richt zich specifiek op WGS van SARS-CoV-2 varianten aangevuld met andere pathogenen. RIVM coördineert dit 4-jarige EU-gefinancierde "direct grant" aan lidstaat project, en werkt samen met 5 partners: academische centra die een belangrijke rol spelen in SeqNeth. SeqNeth is een (Nederlands) netwerk opgericht tijdens de pandemie waarbij veel medisch microbiologische laboratoria zijn aangesloten. Een van de doelen van het project is het vergroten en verbeteren van de capaciteit en kennis van landen op het gebied van sequencing om nieuwe-geïntroduceerde of circulerende SARS-CoV-2 varianten te kunnen oppikken en herkennen. Verder wordt via dit project en de samenwerking in SeqNeth ook breder gekeken op het gebied van laboratorium surveillance, door voor alle pathogenen – inclusief nieuw opkomende en AMR – zowel op samenwerkingsvlak als op data en IT-technisch vlak een consistente aanpak te creëren met een verbeterd laboratorium surveillance platform.

EVD-LabNet

Het RIVM coördineert voor het ECDC EVD-LabNet (Emerging Viral Diseases-Expert Laboratory Network), een netwerk van 65-70 expert laboratoria uit Europa, waaronder alle publieke gezondheidslaboratoria en een aantal academische en klinische expert laboratoria, gespecialiseerd in opkomende virussen. Dit is ook voorgaande jaren uit P19 gefinancierd.

Het doel is het versterken van de laboratoriumcapaciteit en het vermogen van de lidstaten om te reageren op opkomende, opnieuw opduikende en door vectoren overgedragen virale ziektedreigingen. Hoewel de nadruk ligt op publieke gezondheid, wordt er gebruik gemaakt van een One Health benadering en zijn er sterke links met o.a. de diergezondheidssector. De verwachting is dat EVD-LabNet zal overgaan in de nieuwe constructie van EURL (EU referentielaboratoria) van ECDC.

Raakvlakken met andere opdrachten:

Er zijn veel raakvlakken met expertise uit nationale opdrachten uit P15 en P17.

Samenwerking en internationale aspecten:

Voor deze internationale projecten is nauwe afstemming met de WHO, Europese Commissie en ECDC.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever- /einddatum
01	Co-financiering C-19 Internationaal	31.12.2024

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Co-financiering C-19 Internationaal
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190072/24/AA
Toelichting kosten	N.v.t.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief	0	0	0	0	0
Hoog tarief	0	0	0	0	0
Midden tarief	0	0	0	0	0
Laag tarief	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	600.000	0	0	0	600.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	600.000	0	0	0	600.000
- Waarvan programma			5.1.2b		
- Waarvan apparaat					

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.08
Opdrachttitel	C-ARVE
Offerteverzoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offerteverzoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190073/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	30.12.2025
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	5.1.2e
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

De C-ARVE projectstructuur heeft vijf deelprojecten met activiteiten in 2024 en 2025 ten behoeve van de ondersteuning en voorbereiding op (mogelijke) evaluaties van de COVID-19 pandemie. C-ARVE ondersteunt, begeleidt en ontzorgt de leiding van het RIVM en het primaire proces bij CIB en het COVID-vaccinatieprogramma bij de inhoudelijke, bestuurlijke en DIV (informatie) gerelateerde zaken. De verdere afhandeling van Corona Woo verzoeken vergt een deel van de gevraagde capaciteit in de jaren 2024 en 2025. Afhankelijk van de vorm en inhoud van een (parlementaire) onderzoek/evaluatie is de C-ARVE offerte mede een financiële waarborg voor een extra inzet bij het RIVM.

Context van het project

- De Tijdelijke Commissie Corona, die een Parlementaire Enquêtecommissie Corona voorbereidt, zond eind mei een onderzoeksvoorstel naar de Tweede Kamer. Vanwege de beperkte reactie daarop heeft het Presidium van de Tweede Kamer bij brief van 27 juni 2023 aan de Tweede Kamerfracties gevraagd hun deelname aan een Parlementaire Enquêtecommissie Corona te overwegen. Omdat volgens het onderzoeksvoorstel van de Tijdelijke Commissie de feitelijke enquête dient te zijn gebaseerd op de opbrengsten van het integrale OvV-onderzoek Aanpak Coronacrisis (drie deelrapporten), is de verwachting dat de fracties eerst de parlementaire behandeling van OvV rapport 3 afwachten. Dit debat is naar verwachting in juni 2024.
- Van belang is ook dat het kabinet Rutte-IV op 7 juli 2023 is gevallen, nieuwe verkiezingen zijn op 22 november 2023. De samenstelling van een nieuwe coalitie (in 2024) is van invloed op hoe en in welke vorm er een parlementaire evaluatie komt van de Coronacrisis.
- Voor de tussentijd geldt dat er geen Corona gerelateerde onderwerpen controversieel zijn verklaard, dus die kunnen in de Kamer worden behandeld. Ook Corona Woo verzoeken worden uitgevoerd, volgens planning van VWS/PDO tot eind 2025.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Ondanks dat besluiten over een parlementaire commissie Corona voorlopig uitblijven, is besloten de activiteiten van C-ARVE voort te zetten.

Het projectteam C-ARVE is in omvang (inzetbare capaciteit) vanaf september 2023 teruggebracht. Niettemin worden ten behoeve van C-ARVE tot eind 2025 activiteiten gepland en uitgevoerd. Daarnaast is C-ARVE deels een voorziening die kan worden opgeschaald wanneer in de loop van 2024 en/of 2025 een parlementair onderzoek en/of andere evaluatie naar de Coronacrisis wordt gestart.

Archiveren

In 2024 (en 2025) verantwoordelijk voor

- wettelijke archiefverplichtingen (Hotspot);
- informatie overdracht (Corona Woo) en de wettelijke waarborgen daaromtrent;
- het voorbereiden van informatieverzoeken of vorderingen uit de TK of andere instanties;
- het inhuren van extra informatiespecialisten bij een eventueel parlementair onderzoek of enquête;
- het beheer van de methode "ARVE" voor het ordenen van informatie en de Visualisatie tool, onderhouden en gebruikt op politiek-bestuurlijk gevoelige onderwerpen.

Reconstrueren & Vertellen

Werkt in 2024 aan het actief onder de aandacht brengen van de C-ARVE producten, onderzoek en publicaties en andere relevante RIVM-content in de context van publieksverantwoording van de RIVM rol en gebeurtenissen tijdens de COVID-19 pandemie. Ter voorbereiding op de (mogelijke) parlementaire enquête Corona maakte C-ARVE de Visualisatietool, met voor het RIVM relevante tijdlijnen en fiches. Dit instrument is ook voor de ondersteuning op andere bestuurlijk gevoelige RIVM onderwerpen in te zetten.

Evalueren

Heeft als opdracht de inhoudelijke ondersteuning op actuele verantwoordingsonderzoeken, specifiek in 2024 (en 2025)

- deelrapport-3 van OvV onderzoek Aanpak crisisbestrijding en de integrale OvV rapportage Aanpak crisisbestrijding (i.s.m. specialisten communicatie);
- uitkomsten/opbrengsten van bijdragen aan internationale evaluaties COVID-19 pandemiebestrijding
- integrale COVID-19 kennisborging en ontsluiting, ook in het kader van Woo
- persoonlijke ondersteuning van sleutelfunctionarissen als dat nodig is bij (parlementaire) evaluatie en onderzoek

Ondersteuning Corona Woo

In overeenstemming met planning en als onderdeel van het werkproces van de Programmadirectie Openbaar maken (VWS) blijft juridische en DIV-capaciteit (informatiespecialisten) nodig tot eind 2025. Het gaat hier om de activiteiten:

- management intake, behandeling batches COVID-19 documentatie;
- "review" van openbaar te maken door VWS/PDO bijeen gebrachte RIVM-documenten;
- coördinatie met de juristen van VWS/PDO en VWS/WJZ en de begeleiding van de inhoudsdeskundigen bij nieuwe Woo verzoeken over de Corona periode;
- inhoudelijke uitwerking reikwijdte van de Woo voor onderzoeksmethode (OMT; modellen LCI), onderzoeksresultaten en gegevens/data bij Rijkskennisinstituten.

Deze werkzaamheden worden gezamenlijk uitgevoerd met OBP/JZ&P ter ondersteuning van Cib en COVID-19 vaccinatieprogramma (primair proces).

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Omschrijving producten (product/dienst + datum):

- Onderhoud + beheerskosten Visualisatietool (C&D/DIV; IV-organisatie) 2024; 2025
- Overeenkomst beschikbaarheid advisering Octobox (DocDirect) 11/23;
11/24
- Overeenkomst Informatietransfers Rijksportaal/NextCloud (DocDirect) 11/23;
11/24
- Persoonlijke dossiers sleutelfiguren COVID-19 pandemiebestrijding voorjaar
2024

In het geval van een oproep voor getuigen bij een parlementair onderzoek of een enquête
Vorbereiding en persoonlijke ondersteuning/begeleiding desbetreffende sleutelfiguren

- Informatieve bijeenkomsten RIVM-breed
- Informatieve bijeenkomsten voor COVID-9 sleutelfiguren

Raakvlakken met andere opdrachten:

N.v.t.

Samenwerking en internationale aspecten:

N.v.t.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever- /einddatum
01	CARVE	31.12.2025

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	CARVE
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190073/24/AA
Toelichting kosten	Begrote materiële kosten ten behoeve van mogelijke enquête in 2024 (en 2025) en/of andere evaluaties.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
--------------	------	------	------	------	------------

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief					
Midden tarief			5.1.2b		
Laag tarief					
Totaal	4.740	3.795	0	0	8.535

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)					
Materiële kosten			5.1.2b		
Totaal kosten	2.000.000	1.500.000	0	0	3.500.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)					
Materiële kosten			5.1.2b		
Totaal kosten	2.000.000	1.500.000	0	0	3.500.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

1. Algemene gegevens

Versiedatum	27.10.2023
Versienummer	1.0
Opdrachtnr.	OND 02.09
Opdrachttitel	Corona Gedragsunit RIVM
Offertezoek kenmerk OG	3635987-1050948-PG
Offertezoek datum	27.07.2023
Nummer RIVM	V/190074/24
Startdatum opdracht	01.01.2024
Einddatum opdracht	30.12.2025
Sturing	Vaste prijs
Ministerie	Ministerie van VWS
Programma	COVID
Programmahouder OG	5.1.2e
Contactpersoon OG	
Directeur RIVM	
Adv. accountmanagement	
Prog.houder/Rel.beheerder RIVM	
Offerteschrijver	

2. Beschrijving offerte

Plan van aanpak

Bij het effectief bestrijden van de Corona pandemie, is inzicht in gedrag een cruciaal element gebleken. Ook in de endemische fase blijft zicht op en het begrijpen van gedrag van burgers en maatschappelijk middenveld belangrijk om inzichten aan te kunnen reiken waarmee beleidsmakers en beslissers de kans op oplevingen van het virus en haar varianten kunnen beperken. Het is essentieel dat de vaccinatiebereidheid en de elementen die hierop van invloed zijn gemonitord blijven worden, gekoppeld aan de implementatie in een volgende fase van het vaccinatieprogramma. Daarnaast is blijvende aandacht nodig voor preventie, waarbij gedragsinzichten met betrekking tot generieke maatregelen voor infectieziektepreventie breder benut kunnen worden dan enkel voor de omgang met COVID-19. In de periode 2024-2025 zal de RIVM Gedragsunit t.a.v. COVID op een waakvlakniveau vergelijkbare werkzaamheden als in 2023 uitvoeren, met waar mogelijk verbreding naar algemene infectieziektebestrijding en leefstijl.

Het team dat aan deze COVID opdracht werkt, werkt daarnaast ook aan de opdracht voor Pandemische Paraatheid. Indien de pandemische situatie met betrekking tot COVID om meer COVID gerelateerde inzet vraagt zal in dit team beschikbare capaciteit verschuiven van werkzaamheden voor Pandemische Paraatheid naar COVID gerelateerde werkzaamheden. Hiermee wordt met beperktere middelen flexibele inzet geborgd.

Trend- en verdiepend onderzoek

Vanaf 2024 zal de gedragsmonitor die wordt ontwikkeld in het programma Pandemische Paraatheid in gebruik worden genomen. In een situatie waarbij het virus endemisch blijft en er geen regelmatig wisselende beleidsmaatregelen gelden, zal deze monitor voldoende zijn om zicht te houden op gedrag dat relevant is voor pandemiebestrijding in een koude fase. Voor het geval er in 2024-2025 oplevingen komen van COVID-19 waarvoor nieuwe beleidsmaatregelen nodig zijn, is meer frequente monitoring noodzakelijk om adequaat advies te kunnen geven aan beleidsmakers.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

We reserveren daarom ruimte voor twee metingen van het trendonderzoek dat sinds 2021 naleving en draagvlak van gedragsmaatregelen (incl. generieke maatregelen voor infectieziektebestrijding en vaccinatiebereidheid) meet. Binnen het trendonderzoek is ruimte voor een (beperkte) set flexibel in te zetten vragen. Het trendonderzoek is opschaalbaar naar een hogere frequentie mocht de pandemische situatie daarom vragen. Als het trendonderzoek niet wordt ingezet, kan deze budgettaire ruimte worden besteed aan extra verdiepend onderzoek en/of het verwerken van eerder onderzoek tot wetenschappelijke publicaties.

Daarnaast is er ruimte voor twee verdiepende onderzoeken. In 2023 is bijvoorbeeld verdiepend onderzoek gedaan naar zelftesten onder mensen met lagere inkomens, naar aanleiding van een motie uit de Tweede Kamer, en naar percepties van mensen ten aanzien van het afschalen van de laatste corona-specifieke maatregelen. Ook is voor het covid-vaccinatieprogramma (buiten het budget van thema 14) aanvullend onderzoek gedaan naar factoren die samenhangen met de vaccinatiekeuze in de endemische fase, wat geleid heeft tot concrete aanbevelingen voor de campagne en de uitnodigingsbrieven in het najaar van 2023. In de periode 2024-2025 kunnen we twee onderzoeken uitvoeren naar aanleiding van actuele vragen. Mocht de ruimte niet nodig blijken voor covid-specifieke vragen dan kunnen we deze inzetten voor vragen die gericht zijn op leefstijl of infectieziektebestrijding in bredere zin.

Naast het verzamelen van nieuwe data worden ook verdiepende analyses op reeds verzamelde data uitgevoerd, zodat deze zo optimaal mogelijk worden benut om van te leren voor een goed geïnformeerde beleidsvorming in toekomstige vergelijkbare situaties. Specifiek zullen bijvoorbeeld verdiepende analyses worden gedaan op de kwalitatieve data die reeds zijn verzameld voor het onderzoek naar afwegingen die mensen maakten met betrekking tot de COVID-vaccinatie in het najaar 2023, en zal hierover een wetenschappelijke publicatie worden geschreven. Ook zal een verdiepende analyse worden gedaan over effecten van een massa mediale interventie op testgedrag. Eerste analyses toonden dat na massa media boodschappen waarin specifieke determinanten en overtuigingen werden geadresseerd die uit gedragswetenschappelijk onderzoek naar voren waren gekomen, een stijging zichtbaar was van het aantal mensen dat zich liet testen. In een verdiepende analyse wordt dit effect preciezer geschat. De verkregen inzichten worden zo geborgd en beschikbaar gemaakt voor (inter)nationale collega's.

Voor ad-hoc verzoeken over corona gerelateerd gedrag (of gedrag ten behoeve van infectieziektebestrijding in bredere zin) blijft *literatuuronderzoek* beschikbaar. Structureel literatuuronderzoek - het frequent bijhouden van de literatuur op relevante onderwerpen - is verschoven naar de opdracht Pandemische Paraatheid.

Beleidsondersteuning

De RIVM Gedragsunit blijft (in lagere frequentie) beschikbaar voor *geplande en ad hoc beleids- en communicatievragen en verzoeken om gedragsreflecties*. Deze beantwoorden we met literatuur en/of beschikbare data en/of door een van de expertteams te raadplegen. Zo nodig voeren we - in afstemming met VWS - *aanvullend onderzoek* uit (de optie voor twee verdiepende onderzoeken zoals hierboven beschreven). Ook hier geldt dat de inzet voor beleidsondersteuning verbreed kan worden naar vragen op het gebied van leefstijl en infectieziektebestrijding in het algemeen (bijv. advisering of reflecties op voorgenomen beleid of communicatiecampagnes). Frequentie afstemming tussen de RIVM Gedragsunit en de accounthouder bij VWS is daarvoor essentieel, en een aandachtspunt met het oog op de aankomende decharge van PDCIC.

De wetenschappelijke adviesraad (WAR) wordt voortgezet op waakvlamniveau om advies te kunnen geven over actuele covid-gerelateerde vragen (indien van toepassing) en/of zaken die

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

opkomen naar aanleiding van eerder uitgevoerd covid-gedragsonderzoek. Deze WAR wordt in 2024-2025 ook ingezet voor Pandemische Paraatheid. De WAR draagt bij aan de kwaliteitsborging van het werk van de RIVM gedragsunit en maakt onderdeel uit van het netwerk Pandemische Paraatheid. Vanuit dit netwerk kan afstemming en samenwerking over gedragswetenschappelijk onderzoek op het gebied van leefstijl en infectieziektebestrijding in Nederland worden ondersteund. De expertteams vaccinatiebereidheid (t.b.v. ondersteuning COVID-vaccinatieprogramma en LFI) en gedragsreflecties (t.b.v. uitvoeringsadvisering) blijven ook beschikbaar in 2024-2025.

De RIVM Gedragsunit zal tevens een expertlid blijven leveren aan het Maatschappelijk Impact Team. Vooralsnog wordt dit in afstemming met VWS alleen voor 2024 geoffreerd; financiering in 2025 en verder is nog niet voorzien.

Kennisuitwisseling

De RIVM Gedragsunit zal in 2024-2025 kennis blijven delen die relevant is voor verschillende gebruikers uit beleid, uitvoerende partijen en wetenschap. De manier waarop we dat doen wordt afgestemd op de doelgroep; bijvoorbeeld een online duidingssessie, factsheet, presentatie, webinar, of artikel in een wetenschappelijk tijdschrift. In 2024-2025 blijft kennisdeling met andere (internationale) instituten een belangrijk aandachtspunt. Dit doen we onder meer door als uitgangspunt te hanteren dat nieuwe onderzoeken in principe altijd worden verwerkt tot een internationale wetenschappelijke publicatie (naast een beleidssamenvatting), door deel te nemen aan relevante (inter-)nationale congressen, en door beschikbaar te zijn voor data- en analysevragen van nationale en internationale collega's. Het afronden van wetenschappelijke publicaties over onderzoek dat in 2020-2023 is uitgevoerd is ook een speerpunt voor deze periode.

Behalve het verspreiden van kennis zorgt actieve deelname aan de internationale wetenschappelijke gemeenschap ervoor dat de kwaliteit van ons werk wordt getoetst door peer-reviews. Daarnaast dragen deze activiteiten bij aan het op peil houden en ontwikkelen van de wetenschappelijke vaardigheden van medewerkers van de Gedragsunit. Vanuit dat perspectief willen we ook ruimte maken voor (junior) medewerkers om deel te nemen aan congressen of andere bijeenkomsten.

Management en bedrijfsvoering

Op basis van de ervaring van 2023 en eerder wordt budget gereserveerd voor management en bedrijfsvoering. Hieronder valt projectleiding- en ondersteuning, en benodigde managementinzet voor de verantwoording van bedrijfsvoering en opgeleverde producten. Omdat een deel van het project zal bestaan uit ad-hoc beleidsondersteuning en/of onderzoek, is regelmatige afstemming met VWS gewenst. Ook regelmatige afstemming met andere projecten waarmee raakvlakken zijn (zie hieronder) is noodzakelijk om efficiënt en effectief (samen) te kunnen werken. Uren die hiervoor nodig zijn, vallen in de begroting ook onder 'management en bedrijfsvoering'.

Plus optie

Op basis van de pandemisch verwachting voor 2024-2025, de ervaring van 2023 en het beschikbare budget is een afgewogen samenstelling van de voor 2024-2025 op te leveren producten gemaakt. Aanvullende inzet die hierin niet is meegenomen maar mogelijk wel wenselijk is, wordt hieronder benoemd:

- MIT-ondersteuning door een expertlid van de RIVM Gedragsunit wordt door VWS gefinancierd – en is in deze offerte opgenomen - voor 2024. Voor 2025 en verder is nog niet vastgesteld hoe dit wordt gefinancierd.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Omschrijving producten (product/dienst + datum):

Trendonderzoek	31/12/2025
Verdiepend onderzoek	31/12/2025
Beleidsondersteuning	31/12/2025
MIT-ondersteuning	31/12/2024
Kennisuitwisseling	31/12/2025
Management en bedrijfsvoering	31/12/2025

Raakvlakken met andere opdrachten:

COVID Thema's epidemiologie en bestrijding, Covid Vaccinatieprogramma
Aanvullende offerte COVID 2023 (Gedrag)

Samenwerking en internationale aspecten:

In 2020-2023 is samengewerkt met de gedragsteams van de verschillende Haagse departementen en met de GGD'en. Daar waar opportuun wordt deze samenwerking in 2024-2025 (in lagere frequentie) doorgezet.

Er wordt in twee consortia samengewerkt met verschillende universiteiten, te weten Radboud UMC, Universiteit Twente, Universiteit Utrecht & Universiteit van Amsterdam. Daarnaast activeren de medewerkers van de RIVM Gedragsunit hun nationale en internationale netwerken om kennis te delen en op onderdelen ook – veelal onbezoldigd – hand- en spandiensten te verrichten op hoog wetenschappelijk niveau. De wenselijke wederkerigheid daarbij benadrukt het belang om ook zelf actief bij te dragen aan de (inter-)nationale wetenschappelijke gemeenschap, zoals beschreven onder 'kennisverspreiding'.

Vanuit de RIVM Gedragsunit wordt tevens expertise ingebracht in de technical advisory committee on cultural and behavioural insights van WHO international en als focalpoint op ditzelfde onderwerp voor WHO EURO.

3. Producten- en dienstenkalender

Nummer	Titel product/dienst	Oplever- /einddatum
01	Trendonderzoek	31.12.2025
02	Verdiepend onderzoek	31.12.2025
03	Beleidsondersteuning	31.12.2025
04	MIT ondersteuning	31.12.2024
05	Kennisuitwisseling	31.12.2025
06	management en bedrijfsvoering	31.12.2025

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

4. Kosten

4.1 Kosten producten en diensten

Nummer	01
Titel product/dienst	Trendonderzoek
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190074/24/TO
Toelichting kosten	1 ronde per jaar, materieel budget voor inzet onderzoeksbureau

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief					
Midden tarief			5.1.2b		
Laag tarief					
Totaal	112	112	0	0	224

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	46.680	46.680	0	0	93.360

Nummer	02
Titel product/dienst	Verdiepend onderzoek
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190074/24/VO
Toelichting kosten	In de periode van 2 jaar, 2 verdiepende onderzoeken. Voor elk onderzoek is inzet van een onderzoeksbureau en publicatiekosten begroot. Ook publicatiekosten van verdiepend onderzoek op reeds verzamelde data.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief					
Midden tarief			5.1.2b		
Laag tarief					
Totaal	870	650	0	0	1.520

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	179.750	145.650	0	0	325.400

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Nummer	03
Titel product/dienst	Beleidsondersteuning
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190074/24/BO
Toelichting kosten	N.v.t.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	420	280	0	0	700

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	79.780	47.620	0	0	127.400

Nummer	04
Titel product/dienst	MIT ondersteuning
Oplever-/einddatum	31.12.2024
Nummer RIVM	V/190074/24/MI
Toelichting kosten	N.v.t.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	120	0	0	0	120

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	18.840	0	0	0	18.840

Nummer	05
Titel product/dienst	Kennisuitwisseling
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190074/24/KV
Toelichting kosten	N.v.t.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	295	255	0	0	550

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	48.600	42.400	0	0	91.000

Nummer	06
Titel product/dienst	management en bedrijfsvoering
Oplever-/einddatum	31.12.2025
Nummer RIVM	V/190074/24/MB
Toelichting kosten	N.v.t.

Uren product/dienst

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Expert tarief					
Hoog tarief			5.1.2b		
Midden tarief					
Laag tarief					
Totaal	450	450	0	0	900

Kosten product/dienst (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					
Totaal kosten	73.500	70.500	0	0	144.000

4.2 Totaal kosten opdracht

Toelichting opdrachtkosten

N.v.t.

Opdrachtkosten totaal (in €)

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Personele kosten (U*T)			5.1.2b		
Materiële kosten					

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Specificatie	2024	2025	2026	2027	Levensduur
Totaal kosten	447.150	352.850	0	0	800.000
- Waarvan programma					
- Waarvan apparaat			5.1.2b		